

Johanna Åberg Burén
Utvecklingsstrateg

Kommunstyrelsen

Svar på remiss – förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Köpings kommun tackar för möjligheten att lämna synpunkter på ovan nämnda remiss.

Köpings kommun framhåller, liksom Region Västmanland, att kommunens remissyttrande bygger på den storregionala samsynen gällande behov och prioriteringar för Stockholm-Mälardalens regionens transportinfrastruktur. Yttrandet utgår också från kommunens behov av satsningar på infrastrukturen vilka tidigare har lyfts bland annat i remissvaret till ”Länstransportplan för regional transportinfrastruktur i Västmanlands län 2022-2033”.

Kommunens synpunkter på förslaget till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033 är:

Hjustrabron och utveckling av sjöfarten i Mälaren

I den regionala utvecklingsstrategin (RUS) beskrivs för att uppnå en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar storregional struktur är ett väl fungerande och resurseffektivt transportsystem, för såväl människor som gods, en förutsättning. Länets hamnar i Västerås och Köping är viktiga knutpunkter i godstransportsystemet.

Via Mälarfartleden och Mälarhusarna kan sjöfarten nå långt in i landet i den befolkningstätaste delen av Sverige. Detta innebär att behovet av landtransporter kan hållas nere, vilket gynnar miljön och trafiksäkerheten. Även behovet av järnvägstransporter mellan Stockholmsområdet och västra Mälardalen kan hållas nere, vilket ger mer utrymme för persontrafiken på det hårt belastade järnvägsnätet i Mälardalen.

Detta har varit den gemensamma utgångspunkt för Köpings kommun, Västerås stad, Sjöfartsverket och Trafikverkets samordnade satsning på farleden in i Mälaren.

Mälardalprojektet

2009 tecknades en avsiktsförklaring avseende projekt Mälarsjöfart. Staten/Sjöfartsverket och Köpings kommun samt Västerås stad skulle genomföra en historisk satsning på att utveckla våra hamnar och vattenvägar på Mälaren. Parterna var överens om att bygga om slussen i Södertälje, säkerställa säkerhetskraven enligt

Kansliavdelningen

Postadress
Köpings kommun
731 85 Köping

Besöksadress
Rådhuset
Stora Torget

Telefon
0221-250 00

Fax
0221-251 31

Webbplats och e-post
www.koping.se
kommunledning@koping.se

Bankgiro
991-1215

Org. nr
212000-2114

Datum
2021-01-25

PIANC rekommendationer, farledssäkerhet för farleden och dessutom skulle respektive kommun ansvara för en uppbyggnad av sina hamnar i syfte att kunna hantera de större fartygen, de s.k. Mälarmaxfartyg som var syftet med den gemensamma investeringen.

Kommunerna ansvarade för sina hamnar och farlederna inom respektive kommungräns, staten genom Sjöfartsverket ansvarade för Södertälje sluss, Mälarfartleden och att vidta åtgärder vid broar och övriga konstbyggnader för att säkerställa att fartyg med mått för Mälamax kan trafikera Mälaren.

Nu står vi här. Köpings kommun och Västerås stad har uppfyllt sin del av det mycket omfattande projektet. Kommunerna har i princip färdigställt sina delprojekt och tillsammans investerat över 1.000 miljoner, i avsikt att förbättra trafikmiljön, framtida transportkostnader och framför allt haft förtroende för de miljödomar som på en tydligt och konkret sätt påvisar samhällsnyttan med dessa investeringar.

Sedan parterna tecknade avtalet har nu tre nationella planer (NTP 2010,2014,2018) passerat.

Köpings kommun ser nu med oro att återigen så har vår avtalspart ej prioriterat den gemensamma överenskommelsen från 2009!:-

Detta betyder att den statliga investeringen i ny farled samt ny sluss i Södertälje, och dessutom kommunernas investeringar och miljösaneringar, då kan anses som förgängliga, ingen nytta utkom av dessa projekt. Den samhällsnyttan som beskrivs i våra miljödomar faller platt och samhällsnytta har nu blivit en samhällskostnad för avtalsparterna.

Köpings kommun har tillsammans med Västerås stad igenom de upprättade avtalen avseende projektets genomförande tagit ett extraordinärt stort kostnadsansvar för den till hamnen anslutande infrastrukturen. Ett ansvar som normalt i jämförande landinfrastruktur faller under statens ansvar.

Att det då under projektets genomförande succesivt framkommer att staten inte bara ned-, utan bortprioriterar, projektet och aktivt bidrar till att minska möjligheterna (via avgifter och minskat ansvar för underhåll) för sjöfarten på Mälaren är minst sagt upprörande och får mycket stora konsekvenser för en så liten kommun som Köping. Vi uppmanar nu till förnuftet; ~~E~~-färdigställ projektet så att alla parter kan få sin välförtjänta avkastning i redan genomförda investeringar. Lägg in Hjulstabron i den Nationella planen för perioden 2022-2033.

Köpings kommun - en del av stråket Stockholm-Oslo

I dag tar en tågresor mellan Oslo och Stockholm över fem timmar. Varje år väljer istället 1,4 miljoner människor att flyga mellan Arlanda och Gardermoen. -Enbart 200 000 väljer tåget. Med förbättringar av befintlig infrastruktur och ett par nya länkar är det fullt möjligt att göra en betydligt klimatsmartare, effektivare och billigare resa med tåg, på samma tid som flyget. I grunden handlar det om att skapa bättre

Datum
2021-01-25

förutsättningar för regionförstoring och tillväxt och att tillgodose företagens och invånarnas behov. En snabbare järnvägsförbindelse mellan huvudstäderna skulle vara ett kraftigt bidrag i omställningen till ett nytt hållbart transportsystem och direkt flytta över fler än en miljon flygresenärer till tåget varje år.

Köpings kommun är positiva till att stråket Stockholm-Oslo pekas ut som viktigt i planförslaget. Dock kommer fokus **enligt förslaget** att ligga på järnvägssträckning i Värmland **under planperioden**.

Nuvarande osäkerhet för hur Mäljarbanan ska utvecklas mot år 2040 ger berörda kommuner utmed sträckan stora utmaningar i den översiktliga planeringen.

Köpings kommun står inför en revidering av gällande översiktsplan. I planen ska redovisning göras av hur kommunens mark- och vattenområden samt bebyggda områden långsiktigt ska utvecklas och bevaras. Det är dock svårt att bedriva fysisk planering för tätorten när en sånsådan viktig struktur som Mäljarbanans framtida järnvägssträckning inte är känd.

För att öka förståelsen och kunskapsläget för hur järnvägssträckningen genom Köping kan utvecklas till en modern och effektiv del av det framtida transportsystemet, har därför Köpings kommun tagit initiativ till en egen utredning kring framtida järnvägssträckning genom Köpings tätort. Utredningen har tagit fram tre alternativa järnvägsdragningar som tillgodoser kommunala intressen men även regionala och nationella intressen gällande regional utveckling, god geometrisk utformning, förbättrad hastighetsstandard och minskade restider.

Vi ser att det är viktigt att även den nationella transportinfrastrukturplanen planerar för utvecklingen av järnvägssträckningen genom Köpings kommun.

Mäljarbanans kapacitet är hårt ansträngd vilket påverkar både persontrafik och godstrafik. Personresandet kommer enligt Trafikverkets prognoser att öka med 25–30 procent fram till år 2040 och det är av stor vikt att den ökningen sker med hållbara transporter. Det är därför en stor brist att planförslaget helt saknar utbyggnaden till dubbelspår på sträckorna Arboga-Hovsta och Kolbäck-Valskog vilket Trafikverket själva rekommenderat i en nyligen genomförd funktionsutredning.

Viktig satsning för ökad regional cykling

I planförslaget avsätts 600 miljoner kronor för att främja ökad och säker cykling längs det regionala vägnätet.

En satsning på att öka andelen hållbara transporter genom investeringar i cykelvägnätet som ger möjlighet till effektiva och säkra resor med cykel ser

Datum
2021-01-25

kommunen som positivt både för miljön och folkhälsan. Kommunen har flera sträckor där man önskar bygga cykelvägar för att binda samman tätorten med närliggande orter. Kommunen har en gång- och cykelplan i framtagande där satsningar på GC-vägar kommer att framhållas.

Dock ser vi det som en risk att en så sparsam pott har avsatts i planförslaget. Den samfinansiering som regionen har gett förslag på i länsplan för Västmanland kommer med en så liten pott inte räcka till för de satsningar som behövs i cykelvägnätet.

UTKAST